

5/86

1910E642

B.A. Sem.-1 Examination

EC-I-101

Sanskrit

B. Bhagvatgita

October-2024

Candidate's Seat No : _____

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

- 1 નીચેના શ્લોકોનો ભાવાનુવાદ કરી સમજાવો.

14

Translate the following with explanation.

- (1) एवमुक्तो हृषीकेशो गुडाकेशेन भारत ।
सेनयोरुभयोर्मध्ये स्थापयित्वा रथोत्तमम् ॥
(2) अशोच्यानन्वशोचस्त्वं प्रजावादांश्च भाषसे ।
गतासूनगतासूंश्च नानुशोचन्ति पण्डिताः ॥

અથવા/OR

'सांख्ययोग' નું સમીક્ષાત્મક મૂલ્યાંકન કરો.

Critically evaluate the 'सांख्ययोगः' ।

- 2 નીચેના શ્લોકોનો ભાવાનુવાદ કરી સમજાવો.

14

Translate the following with explanation.

- (1) श्रेयान्स्वधर्मो विगुणः परधर्मात्स्वनुष्ठितात् ।
स्वधर्मे निधनं श्रेयः परधर्मो भयावहः ॥
(2) यदा यदा हि धर्मस्य ग्लानिर्भवति भारत ।
अभ्युत्थानमधर्मस्य तदात्मानं सृजाम्यहम् ॥

અથવા/OR

ટૂંક નોંધ લખો.

Write Short notes.

- (1) અવતારવાદ

अवतारवादः ।

- (2) કર્મ, અકર્મ, વિકર્મ

कर्म, अकर्म, विकर्म ।

(P. T. O)

- 3 નીચેના શ્લોકોનો ભાવાનુવાદ કરી સમજાવો.

14

Translate the following with explanation.

- (1) વિદ્યાવિનયસંપન્ને બ્રાહ્મણે ગવિ હસ્તિનિ ।
શુનિ ચૈવ શ્વપાકે ચ પણ્ડિતા સમદર્શિનઃ ॥
- (2) ઉદ્ધરેદાત્મનાત્માનં નાત્માનમવસાદયેત્ ।
આત્મૈવ હયાત્મનો બન્ધુરાત્મૈવ રિપુરાત્મનઃ ॥

અથવા/OR

અધ્યાય-5 'કર્મસંન્યાસયોગ' સમજાવો.

Explain : અધ્યાય-5 'કર્મસંન્યાસયોગઃ' ।

- 4 યોગના આઠ અંગોનો પરિચય આપો.

14

Introduce the eight limbs of yoga.

અથવા/OR

યોગદર્શનના પ્રણેતાનો પરિચય આપી 'યોગ'નું મહત્ત્વ સમજાવો.

Give the introduction of the pioneer of the 'Yogdarshan' and explain the significance of 'Yoga'.

- 5 નીચેના પ્રશ્નોના યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ લખો. (ગમે તે સાત)

14

Answer the following questions by choosing the appropriate option. (Any **seven**)

- (1) ભગવદ્ ગીતા મહાભારતના કયા પર્વમાં આવે છે?

Bhagavad Gita falls in which Parva of Mahabharata?

(भीष्मपर्व, द्रोणपर्व, कर्णपर्व)

- (2) પાંડવ સેનાના રક્ષક કોણ છે?

Who is the guard of Pandavsena?

(श्रीकृष्णः, भीमः, शल्यः)

- (3) ગીતાના ત્રીજા અધ્યાયનું નામ શું છે?

What is the name of the third chapter of Gita?

(ज्ञानकर्मसंन्यासयोगः, सांख्ययोगः, कर्मयोगः)

- (4) કુરુક્ષેત્રને કેવું ક્ષેત્ર કહેવાયું છે?

What kind of field is Kurukshetra called?

(कर्मक्षेत्र, भक्तिक्षेत्र, धर्मक्षेत्र)

- (5) અર્જુનના શંખનું નામ શું છે?

What is the name of Arjuna's conch?

(देवदत्तं, पौण्ड्रं, पाञ्चजन्यं)

(6) કયો યજ્ઞ બધાથી ઉત્તમ છે?

Which Yajna is better than all?

(જ્ઞાનયજ્ઞ, તપોયજ્ઞ, યોગયજ્ઞ)

(7) ભવન્તિ ભૂતાનિ । (યજ્ઞાદ, અન્નાદ, પર્જન્યાદ)

(8) ગુડાકેશઃ વિશેષણ કોના માટે વપરાયું છે?

For whom the ~~adjective~~ ^{name} ગુડાકેશઃ is ~~depicted~~ ^{used}?

(અર્જુનઃ, શ્રીકૃષ્ણઃ, भीमः)

(9) શ્રીમદ્ ભગવદ્ગીતામાં કુલ કેટલા શ્લોકો છે?

How many verses are there in શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા?

(300, 700, 500)

(10) શુચીનાં શ્રીમતાં ગેહે અભિજાયતે । (ધર્મઋષ્ટો, અર્થઋષ્ટો, યોગઋષ્ટો)

(11) યોગશાસ્ત્રના પ્રવર્તક કોણ મનાય છે?

Who is considered as the originator of Yoga Shastra?

(વસિષ્ઠઃ, પતંજલિઃ, પાણિનિઃ)

(12) યોગશાસ્ત્ર પ્રમાણે નિયમ કેટલા છે?

According to Yoga Shastra, how many Niyamas are there?

(પચ્ચ, સપ્ત, ષષ્ઠ)

1910E642-4

Candidate's Seat No : _____

B.A. Sem.-1 Examination

EC-I-101

Sanskrit

A. Hist of Sans.

Time : 2-30 Hours]

October-2024

[Max. Marks : 70

1. વેદનો અર્થ સમજાવી ઋગ્વેદસંહિતા પર નોંધ લખો. (14)

Explain meaning of Veda and write a detail note on Regveda.

OR/અથવા

યજુર્વેદ સંહિતા વિશે ટૂંકનોંધ લખો.

Write a short note on Yajurveda Samhita.

2. તૈતિરીયબ્રાહ્મણ વિશે નોંધ લખો. (14)

Write a note about Taitiriy Brahman .

OR/અથવા

ગોપથબ્રાહ્મણ વિશે નોંધ લખો.

Write a note about Gopath Brahman .

3. શતપથબ્રાહ્મણનું વિષયવસ્તુ લખો. (14)

Write the contents of shatpath Brahman.

OR/અથવા

સામવિધાનબ્રાહ્મણ વિશે નોંધ લખો.

Write a note about samvidhan Brahman.

4. એતરેયબ્રાહ્મણ અંતર્ગત યજ્ઞોની ચર્ચા કરો. (14)

Explain fully different sacrifices as depicted in Aitiriy Brahman .

OR/અથવા

બ્રાહ્મણ ગ્રંથોનું મહત્વ અને ઉપાદેયતા વિશે વિગતે ચર્ચા કરો.

Discuss fully importance and usage of Brahman scriptures .

5. યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી નીચે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ લખો. (કોઇપણ સાત) (14)

By choosing appropriate option answer the following questions . (any seven)

- (1) ઋગ્વેદમાં ઋચા શબ્દ કોના માટે પ્રચલિત છે.

Which word is appropriate for Sanskrit word ઋચા in Rugveda ?

- (a) શ્લોક (b) મન્ત્ર (c) ગાથા

- (2) વેદો કેટલા છે .

What is the number of Vedas?

- (a) 3 (b) 4 (c) 6

(3) યજુર્વેદની કેટલી શાખા છે?

How many branches of Yajurved?

(a) 4 (b) 2 (c) 3.

(4) વેદોના ઋષિઓ શું કહેવાય છે?

What are the sages of the Vedas called?

(a) દૃષ્ટા (b) કર્તા (c) રચયિતા

(5) ઋગ્વેદમાં મંડળો કેટલા છે ?

How many mandalas of rugveda?

(a) 5 (b) 10 (c) 4

(6) શતપથ બ્રાહ્મણ ક્યાં વેદનું છે?

Shatpath brahman belongs to which veda?

(a) સામવેદ: (b) અથર્વવેદ: (c) શુક્લયજુર્વેદ:

(7) વેદાંગ ગ્રંથસાહિત્ય કેટલા છે ?

How many numbers of Vedanga literature?

(a) 10 (b) 5 (c) 6

(8) શિક્ષા ગ્રંથને વેદપુરુષનું શું માનવામાં આવે છે?

What is called shiksha granth of vedapurush ?

(a) શ્રોત્રમ્ (b) ઘ્રાણં (c) નેત્રમ્

(9) કલ્પસૂત્રના કેટલા વિભાગ છે.

How many division of kalpsutra?

(a) 2 (b) 3 (c) 4

(10) નિરુક્તના રચયિતા કોણ છે?

Who wrote Nirukta shashtra ?

(a) ગૌતમ (b) વાલ્મિકી (c) યાસ્ક

(11) અષ્ટાધ્યાયીમાં કેટલા અધ્યાય છે ?

How many chapters of Ashtadhyaya ?

(a) 8 (b) 18 (c) 6

(12) વ્યાકરણ ગ્રંથને વેદપુરુષનું શું માનવામાં આવે છે?

What is called vyyakaran (grammer) granth of vedapurush ?

(a) મુખં (b) ઘ્રાણં (c) નેત્રમ્